

ספר דברי גד החוזה¹

1.....	פרק א'
3.....	פרק ב'
4.....	פרק ג'
4.....	פרק ד'
5.....	פרק ז'
7.....	פרק ח'
7.....	פרק ט'
8.....	פרק יב'
8.....	פרק יג'
9.....	פרק יד'

פרק א': בשנת שלושים ואחד למלך דוד בירשלים היא שנת שלושים ושמונה למלכות דוד היה דבר ה' אל גד החוזה בחדר זו על יד נחל קדרון לאמר; כה אמר ה' לך אתה ועזור כגבר חלציך ועמוד בחצי הנחל וקרא קול גדול התמהמה וחישה התמהמה וחישה התמהמה וחישה כי עוד חזון לבן ישי: ובעת הקריאה תהיה פניך למזרח קדם ועשיתי כאשר העיר וכפוך תפרוש השמימה ועיניך ה' צותי תסגור: ויהי כאשר כליתי לקרא את הקריאה פקחתי את עיני וראתי והנה צמד בקר עולה מהנחל קדרון ניהג על יד חמור וגמל החמור לימין הצמד והגמל על שמאלו: וקול גדול הולך לפניהם כקול גלגל רעם קורא בקול מר לאמר: חוזה חוזה חוזה אלה ארבע בלולים המבלבל את עם יי; כי נבלל הטמא והטהור יחדיו והטהרה נתן תחת יד הטומאה להמשיל עליהם בלילה הבארה משעיר; להרים זמירות צבי צדיק לבגוד בגד; להשחית הקודש ולהמליך הרשע להעמיד דברי הטומאה בלבוש טהור; ואחר הקול בא בא רעש גדול והרעיש על הטומאה ונפח את החמור וגמל ברוח סער אל תוך הירח; והירח היתה נפתחת ומראיה כצורת הקשת חצי עגול ושתי ראשיה הגיע עד הארץ; והנה השמש יצא מתוך הרקיע כתואר אדם ונשא שה נדח ונבזה על כתפו הימין וכתר על ראשה; ועל הכתר למעל בראשה נראה רועים

¹ **דברי גד החוזה** הוא חיבור בעל מאפיינים מקראיים שמבוסס על דברי הימים א' כט' 29: 'וַיְדַבֵּר דָּוִד תְּמִלָּךְ הָרְאשִׁימִים וְהַאַחֲרִימִים הַנִּמִּים פְּתוּבִים עַל דְּבָרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל דְּבָרֵי נָתָן הַנְּבִיא וְעַל דְּבָרֵי גֵד הַחֹזֶה'. החיבור מכיל 14 פרקים על דוד המלך השופט החכם, חזיונות של גד הנביא, נבואתו של חירם, צוואתו של דוד, גבורתה של תמר בת דוד, המשפט בראש השנה ועוד. הספר משתמש בכמה פסוקים ייחודיים בפרק ז' (ראו בהערות השוליים) רק לנוסח ספר שמואל מקומראן (דבר המוכיח תיארוכו), ועוד מסורות תואמות וקרובות לעדת קומראן, וכן לספרות הנבואית (אפוקליטית), וכולל מסורות יסוד שהתקבלו בחז"ל. הספר הועתק בקוציין במאה ה-18, והועבר לספריית אוניברסיטת קיימברידג' (סימונו: 00.1.20). יהדות קוציין טענה אז שהיו לה עוד 3 ספרים דומים של נביאים אלו: שמעיה, נתן ואחיה, אך הם לא שרדו לידינו. בשנת 2015 פרופ' מאיר בר-אילן הוציא מהדורה מדעית מעולה בעברית לספר, אך אינה זמינה במרשתת אפילו לבעלי מנוי כותר/אוני.

שלשה נצמדים בשנים עשר צמידים; וצמידים זהב מצופים בכסף ונשמע קול השה גדול ונורא כקול הארי השאג על הטרף או לי אוי לי אוי לוי נחסרתי מתוארי נתניי ביד משוסי ונטמאתי בנגיעות הטומאה עד הערב; ויהיה כאשר תם הקול השה והנה זה בא איש לבוש בדים ובידו שלשה שריגי גפן ונשים עשר תמרים; ולקח את השה מיד החרס וישם את הכתר בראשו והשריגים ותמרים על לבו; והאיש לבוש בדים קא כקול שופר ואמר מה לך פה טומאה ומי לך פה טומאה כי חצבת לך מקום בטהרה ובברית; אשר הקמתי עם השריגים ותמרים; ואת אשר אמרתי לרועה השה לאמור הנה המקום אתי לטהור ולא לטמא כי אלהי קדוש אני ואין לי חפץ בטמא כי אם בטהור; האף שזה וזה מעשי ידי ועיני פקוחות על שניהם בכלל; אבל יש יתרון משפעות טמא לשפעות טהור כיתרון הצל מהאדם; כי הצל אינה באה אם על יד אדם ומתוך כח האדם ניתן הצל לעיף ויגע לטהור וטמא ולוי הכח אין הצל כן הדבר הזה; כי כל שערי בינה נהפכים מיום מות חית אב הגפן; כאשר נמצא בדברי יושר בספר האמת ובמסעות הצאן ובמנוחתם ובמחלקותם הבינה נסתם; עד שאגדול לעשות בנצירות החד כאשר קראתי לרועה לאמור; ראיתי שהטומאה נדחפת מהירח ונתנה ליד המכלה והמקציף נטחנת דק לעפר ונפזרת ברוח היום; והיום בוער כתנור להעביר הטומאה ולהסיר החטאות; והשה ניתן בהירח עד עולמי עולמים; והטהור אשר נבלל בתוך הטמא לקח השה והביא ממנו זבח שלמים ליי על מזבח אשר לפני קנאות אל שדי צבאות; ושמעתי קול שירות השה לאמר; אודך יי כי אנפת בי ותשוב; עדי וזמרת יה ויהי לי לישועה; אשירה ליי כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה באין סוף; קום בינה קום גבורה קום מלכות קום הוד ותפארת; קומו לעזרת יי; כי אלהים הושע הנדח והסר הטומאה מהארץ; הוא רב ריבי והוצא לאור צדקתו ועזרתי; עזרי מעם שדי קונה שמים וארץ; אבל מי כמכה נאדר בקדש ולא בטמאה; כי כל הגדלת כל רוממת דבר ועשית; כי הגדת האחרון מראשית וחתמת דבריך בכל והפכת ללב; ויסרת אותי בך כי ביה אדני חותמת ואלה שלושה שריגי ושנים עשר תמרי אשר לבי; נתת לי פאר הסרת הבל לערוץ אנוש ולב טהור נתת בי עד עולם; על כן אזמרך בכל עת ואודך בגוים כי הגדת ישועתי במלכי ועשית חסד למשיחי לדוד ולזרעו עד נצח נצחים; ושמעתי קול קורא מהשחק לאמר; בני אתה בכורי אתה ראשית כל תבואתי אתה; הלוא מעבר שיחור קראתיך להיות שעשועי יום יום; ואתה השלכת את מתנותי אחרוך והלבשת הטמא בטהור על כן קרה לך כל אלה; ומי כמוך בכל בהמות הארץ כי בצלך חיו כל אלה ובמכותיך נרפא להם; על כן בין תבין את אשר לפיך; ועל אשר עשית את דברי הרועה כל הימים שהיתה בחרס ולא עזרת אותם ולכן תראה לך כל הכבוד הזה; ואני גד בן אחימלך ממשפחת יעבץ משבט יהודה בן ישראל נשתוממתי אל המראה ולא עצור בי

רוח; וירד אלי הלבוש בדים ונגע בי ואמר כתב הדברים האלה וחתום בחותם האמת כי אהיה אשר אהיה שמי ובשמי תברך כל בית ישראל כי המה זרע אמת; אתה לך כי עוד מעט נאפסת אל אבותיך בטובה ובאחרית הימים תראה בעיניך את כל אלה לא במראה רק במעשה; כי בימים ההם לא יקראו להם עוד יעקב כי אם ישראל כי בשאריתם לא נמצא עולה כי כליל המה ליי; והדברים האלו יהיו לך למשיב רוח ונפש וזהו לך לאות כבואיך אל העיר תמצאת את דוד עבדי באשר הוא יקרא על ספר הברית הדברים האלה; ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני יי אלהיהם; והגדת אליו את המראה אשר ראית וראך ושמח בלב; ויהי כאשר באתי אל בית דוד איש אלהים מצאתי אותו כאשר דיבר הלבוש בדים ואמרת אליו את כל חזיוני; אז דיבר דוד ליי את דברי השירה ויאמר ארחמך יי חזקי; ולי אמר ברוך אתה ליי אשר גילה סודו לאזניך; ונשאתי קולי לאמר ברוך אתה ליי אשר לא הסיר בריתו מעמך כי הוא אמת ודברו אמת וחותמו אמת.

פרק ב': אחר דברים האמת האלה היה חזיון יי אלי לאמר; שים פניך מזרחי צפונה נגבה וימה; ושרוק בפיו כאשר ישרוקה הציפור לאפרוחיה ואמור ארבע פינות הארץ שמעו דבר יי; כה אמר יי צבאות יושב והרוכב על הכרובים תן תן תן הוצא הוצא הוצא את זרעי את זרעי בגרוני; והיה הגרון קודש לא ימצא בה זרע טמא; כי לפני הימים היה זרעי נבלל בעדשים שעורים כוסמת פול ובקיקון; ובאחרית הימים יהיה הזרע אמת והזרע אמת ומהזרע נתברך כל הארץ; שמחו ושישו שארית יהודה ונדחי ישראל כי תשועה עם יי; כאשר תהיו לקללה ולשמה לכל חיות אדמה כן תהיו לברכה ולחן עד עולם; בעת ההיא לא נמצא בכם עוד עם ארור וטמא; כי כולם ילכו עמכם בברית בתורה ובעדות בחוקות ובמשפטים; והיה לכם ולהם אל אחד ברית אחד תורה אחת שפה אחת כי כולם ידברו בלשון היהודים לשון הקדושה;² אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי כי הוא ילך לפניכם להלחם מלחמותיכם באויבכם; אוי לך אדום היושבת בארץ כיתים בצפון היום; כי מחריביך יצאו מעם נורא לבלתי השאיר לך שריד; כי אמרת מרום מושבי ודעת אל אלים ידעתי כי אותי בחר יי תחת עם קדושו כי נמאס בהם; ועמו הראשון עם נבזה ונדחה לא ידעה את יי ואת תוארו;³ אבל אנו חכמים ואנו נבונים יודעים את יי ואת תורתו אנו יודעים את תוארו והיותו; לכן כה אמר יי יען כי גבהו אתם מאד לדבר על אל אלים ידעו תדעו שתאבדו בחכמתכם; כי מה לכם באדם אשר נשמה באפו⁴ שכן לילה היה

² פסוק עו': לראשונה מצוין מפורשות ששפת אחרית הימים תהיה עברית.

³ פסוקים פא-פבי: אלו הטענות העיקריות של הנצרות נגד ישראל. זאת כנראה הסיבה שספר זה לא שרד בכנסיות הנצרות (בניגוד לכל שאר הספרים החיצוניים).

⁴ פסוק פד': מקביל לישעיה !! מגילת קומראן מפרשת פסוק זה: ???

כצל יום עובר ליתן אותו בישיבות אל; כי לא אתכם ידעתי מקדם ואיזהו ספר כריתות עמי אשר אמרתם לבז יהיו הראיני לי;⁵ פגריכם יפלו בתוך עמי; קנאות יי צא צא ממקומיך ודוש את אדום כלה עשה בהם; בא צרפת בא צריות בא ספר בא אשכנז בא גרמוניא⁶ באו ונפלו בבאר שחת באבדון וצלמות כי פיכם נכשל בכם ואין עוזר לכם; בימים ההם יעמוד מיכאל שר הגדול נגד סמאל שר העולם במלחמה וישתער עמו ליתן אותו תחת רגליו ברוח יי והיה לבעד כי יי דיבר; בימים ההם יבליג השוד על עז וחלש על גיבור באמת ובצדקה; אליהך עזריך ישראל ובו תושע כי אל רחום הוא ולא יעזבך; כי תשמור לעשות את כל אשר צויתך בתורת משה עבדי;

פרק ג': בעת ההיא בחג הפסח בחמשה עשר בחודש הראשון הקריב אל דוד נקד מואבי וידבר אליו לאמור אדוני המלך את ידעת שעבדיך עשה מנעוריו טוב לישראל ועתה קח אותי מלישב בתוך עמי הערלים ומל את ערלתי להשיב את חרפתי מעלי ואשר בתוך עמך; ויאמר דוד אין יי חפץ בבני עמך וצוה לא יבא עמני ומאבי בקהל יי לעולם ואין אנו יכולים לדרוש שלומכם וטובתכם ומה אעשה לך היום; ויען הנער הלוא רות בת עמינו היתה ואתה מבניה ומיוצאי חלציה ובך בחר יי ובזרעך עד עולם; ויאמר דבר ניצח דיברת עמוד פה עמדי לשאול את פי אדני; וישאל דוד ביי על דברי הנער המאבי; ויאמר דוד יי אלהי צבאות למדיני נפלאות מתורתך ליד את משפט הנער ומעשהו; ויאמר יי אל נתן הנביא לך אל דוד עבדי ותגיד לו את הדבר אשר אני דובר אליך; וילך נתן אל דוד החדרה ויאמר כה אמר יי צבאות שמעתי את תפילתך לעל אמור אל המאבי מאבי אתה ולא מאבית כי לא אמרתי מאבית ועמנית כי נשיהם ובנותיהם ליי⁷ אבל ארור אתה מיי מלבוא בקהל יי... בימים ההם יעמוד מיכאל שר הגדול נגד סמאל שר העולם במלחמה וישתער עמו ליתן אותו תחת רגליו ברוח יי והיה לבער כי יי דיבר.

פרק ד': במים ההמה הלך איש מבית לים עיר דוד לבוא ירושלמא ושמו זבד הפרחי ממשפחת הפרצי לשלם את נדרו אשר נדר ליי; כי אביו היה חולה עד מות והוא אמר היום אשר ימים את אבי מחליו אתם ואשקול ככרים כסך לבית יי ליד דוד המלך; והיה הוא בבית הרועים אשר על יד הדרך נאבד כספו מכיסו וירע בעיניו; ויבא לירושלם בתוך העיר ויכתוב בכל דלתי העיר הדברים האלה; מי אשר ימצא את הכיס עם ככרים ויביאו

⁵ פסוק פה': מקביל לישעיה נ' 1: 'כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל סֵפֶר כְּרִיתוֹת אֲמַכְּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיךָ, וּבְנִיגוּד לְטַעֲנָה הַמְרוּמוֹת לַגַּת כְּרִיתוֹת שֶׁל חֲזוֹן יוֹחָנָן ה' 1 (ספר מהברית החדשה) שיש ספר כתוב פנים ואחור וחתום בשבעה חותמות (ציוד של גט מקושר).

⁶ פסוק פח': השם "גרמני" מופיע פעמיים בנגעים ב' א', וכן כהנגדה ל"כוש", דהיינו לבעל עור בהיר. דרוסוס, אחיינו של הקיסר טיבריוס, לימים קיסר בעצמו, כונה בשם "גרמניקוס" בין השנים 8-12 לפנה"ס, וגם להורדוס היו שומרי ראש גרמנים. להרחבה ראו: בר-אילן, עמ' 161.

⁷ בדברי הימים ד' התחתנו עם מואביות.

לידי אתם לו ככר כסף למתן; ויבא איש הדני ובידו הכיס עם הכסף צרור אשר מצא בדרך ויתן אותו אל יד אדום הכיס; ויאמר הדני אל הפרצי תן לי ככר כסף כאשר אמרת; ויען הפרצי לא כי שלש ככר היה בכיסי ואתה גנבת הככר תעיתי במספרו; ויבאו שניהם ויעמדו לפני המלך; ויאמר המלך להפרצי השבעה לי ביי שבכיסך היה שלוש ככר כסף וישבע לו; ויוסף המלך לאשר להדני השבעה לי ביי שמצאת את הכיס בככרים כסף וישבע לו ביי; ויאמר דוד אל הפרצי השב תשב את הכיס עם הככרים להדני כי כספו הוא אשר הטמין במקרה אליו; ואתה עתה לך וכתוב על דלתי העיר מי אשר ימצא הכיס עם שלוש ככרים יביאו אליך להשב כי אין הכיס הזאת לך; ויקח דוד הכיס עם הככרים מיד הפרצי ויתן אותו ליד הדני ויקד הדני וישתחו עד לארץ ויאמר יחי אדוני המלך דוד לעולם; וישמעו כל ישראל את המשפט ויתמהו על דוד וישמחו כי ראו כי חכמת אלהים בקרבו.

פרק ז' ויוסף אף יי לחרות בישראל; ויסת את השטן על דוד לאמר לך מנה את ישראל ואת יהודה להביא עליהם הרעה אשר דיבר ביד שמואל הראה; ויאמר המלך אל יואב שר החיל ואל שרי העם שוטו נא בכל שבטי ישראל מן ועד באר שבע ופקדו את העם והביאו אלי ואדעה את מספרם; ויאמר יואב אל המלך יוסף יי על עמו כהם מאה פעמים ועיני יי אלהינו תשגיח עליהם הלוא אדני המלך כלם לאדוני וחפץ בדבר הזה ולמה יהיה לאשמה לישראל כי יי אמר אשר לא יספר מרוב; ויחזק דבר המלך אל יואב ועל שרי החיל ויצא יואב ושרי החיל לפני המלך לפקוד את העם את ישראל; ויעברו את הירדן ויחנו בערור ימין העיר אשר בתוך נחל ארץ תחתים חדשי ויבאו הגלדה נחל ארץ תחתים חדשי ויבאו דנה יען וסביב אל צידון; ויברו מבצר צר וכל ערי החוי והכנעני ויצאו אל נגד יהודה באר שבע; וישוטו בכל הארץ ויבואו מקצה תשעה חדשים ועשרים יום ירושלם ולא פקד יואב את לוי ובנימין כי נתעב דבר דוד את יואב; ויתן יואב את מספר מפקד העם אל המלך ותהי ישראל שמנה מאות אלף איש חיל ושלשים אלף איש חרב ויהודה וירבע מאות ושלשים אלף איש חיל ושלשים אלף איש חרב וישלח את גד החוזה אל דוד לאמר; כה אמר יי אני הוא מלך ישראל ואני הוא מעוזם וגבורתם ואתה ידעת כי לא בחרב ובחנית אושיע ולא באיש חיל שלף חרב כי זה חלקת הגוים העומדים על כחם ורב אנשי מלחמות; אבל אתם לא כן כי אני איש מלחמה לבד ואין איש אתי ולמה תעשו הדבר הרע הזה לפקוד את עמך על כן אכה את ישראל

למען תדע כי אני יי בקרב הארץ; ויך לב דוד אותו אחרי כן ויאמר דוד אל יי חטאתי מאוד אשר עשיתי ועתה יי העבר נא את עון עבדיך כי נסכלתי מאוד; ויקם דוד בבקר ודבר יי היה אל גד הנביא חזה דוד לאמר; הלך ודברת אל דוד כה אמא יי שלש אני נוטל ונוטה עליך בחר לך אחת מהם ואעשה לך; ויבא גד אל דוד ויגד לו ויאמר לו התבוא לך ארבע שנים בגבול ישראל ושלוש שנים בגבול יהודה רעב בארצך ואם שלשה חדשים נסך לפני צריך והוא רדפך וחרב אויביך למשגת ואם שלשת ימים יהיה חרב יי ודבר בארץ ומלאך יי משחית בכל גבול ישראל עתה דע וראה מה אשיב שלחי דבר; ויאמר דוד אל גד צר לי מאוד אפלה ונפלה נא ביד יי כי רבים רחמיו מאד ויבד אדם אל אפלה; ויתן יי דבר בישראל מהבקר ועד עת מועד וימת מן העם מן ועד באר שבע שבעים אלף איש; וישלח אלהים מלאך וירושלם ולהשחיתה וכהשחית ראה יי וינחם יי על הרעה וימר למלאך המשחית בעם רב עתה הרף ירך ומלאך יי עמד עם גרן ארנן היבوسی; וישא דוד את עיניו וירא את מלאך יי עמד בין שמים וארץ וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלם ויפל דוד והזקנים מכוסים בשקים על פניהם; ויאמר דוד אל אלהים⁸ הלא אני אמרתי למנות בעם ואני הוא אשר חטאתי והרע הרעותי ואלה הצאן מה עשו יי אלהי תהי נא ירך בי ובבית אבי ובעמך לא למגפה השופט כל הארץ לא יעשה משפט; ויאמר יי המה הסיתם את השטן בך למנות אותם באמרם ונהיה ככל הגוים ואלהי משפט אני להשיב אל חיקם גבהות לבבם; כי לב נשבר ונדכה אל אבוז לעולם; ומלאך יי אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דוד להקים מזבח ליי בגורן ארנן היבوسی; ויעל דוד בדבר גד אשר דיבר אליו בדבר יי; וישב ארנן וירא את המלאך וארבעת בניו עמו מתחבאים והוא דש חטים⁹; ויבט ארנן וירא את דוד ויצא מן הגורן וישתחו לדוד אפים ארצה; ויאמר דוד אל ארנן תנה לי מקום הגרן ואבנה בו מזבח ליי בכסף מלא תנהו לי ותעצר המגפה מעל העם; ויאמר ארנן אל דוד קח לך ויעש אדוני המלך הטוב בעיניו ראה נתתי הבקר לעולת והמוריגים לעצים והחטים למנחה הכל נתתי; ויאמר המלך דוד לארנן לא כי קנה אקנה בכסף מלא כי לא אשא את אשר לך ליי והעלות עולה חנם; ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב שש מאות ובבקר כסף חמשים שקלים עובר לסוחר; ויבן שם דוד מזבח ליי ויעל עולות ושלמים ויקרא אל יי ויענהו באש מן השמים על מזבח העולה; ויאמר יי למלאך וישב חרבו אל נדנה ותעצר המגפה מישראל; בעת ההוא בראות דוד כי ענהו יי בגרן ארנן היבوسی ולא בזהו ויזבח שם ליי כל ימי חייו; כי לא יכל עוד דוד ללכת לזבוח ליי

⁸ פסוק קס"ג: פנייה זו זהה רק לנוסח ספר שמואל מקומראן. להרחבה ראו: בר-אילן, 'מקבילות במקרא ובדברי גד החוזה', בית-מקרא, מב/קנא (תשנ"ז), עמ' 353; צילום הקטע בספרו.

⁹ פסוק קס"ח: תיאור זה זהה רק לנוסח ספר שמואל מקומראן: '[מתחבאים] בשקים וארנא דש חטים'. בנוסח זה מצוין שארנן השתחוה לדויד ולא למלך, אך כך גם בדברי הימים: להרחבה ראו: צילום הקטע בספרו.

בבמה בגבעון אשר שם מזבח יי ומשכן אשר עשה משה כי נבעת ונחלש מפני חרב מלאך יי אשר ראה.

פרק ח': וירא יי אל דוד בעת זקנתו ויאמר אליו הנה אנכי עמך ואני אלהיך והנה בריתי אתך לא תירא ולא תחת כי עזרך אלהיך; וישתחו דוד ליי וישמח בלבו; ויאמר יי אלה דברים תדבר באזני העם בשמי לעשות אותם וחיו ולא יהיה עוד קצף בהם; וישם יי את דבריו בפיו; אז יקהל דוד את כל ישראל אל ירושלם ויעש לו מגדול עץ ויעמוד עליו לפני כל העם ויפתח את פיו ויאמר; שמע ישראל אלהיכם ואלהי אחד יחיד ומיוחד ואין יחיד כיחודו נעלם מכל הוה והוה ויהיה הוא ממלא את מקומו ואין מקומו ממלא אותו רואה ואינה נראה מגיד ויודע עתידות לא נמצא ראשיתו וסופו כי הוא אל בלי סוף ואין סוף לסופו¹⁰ כל יכול אל אמת מלא כול העולמות כבודו;¹¹ וביד האדם נתן הבחירה ואם בא להיטיב עזר לו ואם להרע דרך פתוח לו;¹² על כן נעבוד את אלהינו מלכינו אדונינו ומושיענו באהבה וביראה כי חכמתכם יראת יי ובינתכם סור מרע; זכרו ועשו תורת משה איש אלהים למען ייטב לכם כל הימים; שאלו לאביכם ויגידו ולזקינכם ויאמרו לכם; התחזקו והיו גבורים לעשות את התורה ולא לשמוע לבד;¹³ כי המעשה הוא שורש ושמיעה היא הזרע והעץ הוא אמונה והפרי הוא צדקה; ומה נעשה לזרע סרוחה ובאושה אם לא יבא שורש ממנה; לכן מהרו חושו ועשו שמעו ועשו להיותכם זרע אמת להיות לכם אמונה וצדקה אז יי יברך אתכם בשלום; דברו בשלום איש את רעהו ואהבתם המעשה והנעשה בצל יי כנפשותיכם;¹⁴ כי אם אתם אוהבים את הנעשה אות הוא שתאהבו להעושה; וגם מזה ומזה אל תנוח ידכם אהבו את יי וגם את האדם אז טוב לכם כל הימים; וישא דוד את קולו וכפיו פרושות לשמים ויאמר יי אל אלהי הרוחות אל רחום וחנון שמוא את ישראל לעולם; הושיע את עמך וברך את נחלתיך ורעם ונשאם עד העולם; ויענו כל העם ויאמרו אמן אמן;¹⁵ וישלח דוד את העם וילכו לביתם בשלום.

פרק ט': וישלח חירם מלך צור מלאכים אל דוד לאמר; הנה ידעתי שיי אלהיך הוא אלהים ועתה עשה עמדי חסד ואמת ולמוד אותי את משפט אלהיך כי עבוד אעבוד אותו

¹⁰ גם מונח זה "אין סוף" אינו מוכר לפני ימי הביניים. בנוסח/תרגום איוב ט' 10 הארמי מקומראן מובא 'עד דלית סוף' (בנוסח המסורה: 'עד אין תקרי').

¹¹ פסוק קפג': השוו ל'דרשה סמוך לחג השבועות' של הקראי דניאל אל-קומסי: 'יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם יתנשא ויתעלה יתאדר ויתהלל שם הגדול הגבור והנורא שם יי אל[הי] יש[ראל] שהוא אלהי האלוהים ואדוני האדונים, והוא אחד ומיוחד ואין שני לו, והוא ראשון ואין לראשיתו ראשית, והוא אחרון ואין לאחריתו אחרית, והוא חי לנפשו, חכם לנפשו, יכול לנפשו, מצוי לנפשו, והוא לא סר ולא יסור'.

¹² מקבילה במשלי ???

¹³ פסוק קפח': גם זו אמירה שסותרת את הנצרות.

¹⁴ ראו מאמרי: **יחסה של עדת קומראן ליריב ולמנהיג העם.**

¹⁵ למרות שכפילות אמן זו קיימת ב: במדבר ה' 22; תהילים מא' 14; עב' 19; פט' 53; נחמיה ח' 6, ובכל זאת חז"ל אסרו אותה (ברכות ה' ג'), והיא קיימת במגילות ??.

כל ימי חיי; יבאו המלאכים אל דוד ובידם מנחה ליי ולדוד ויאמרו אליו אתת דברי חירם וישאו לפניו המנחה; לך אמור אל אחי אל חירם כה אמר דוד אחיך ירא את יי העושה שמים וארץ את הים ואת היבשה את הלח את היבש את החום ואת הקור את הדומם ואת הצומח את החי ואת המדבר;¹⁶ את הגלגלים את הכימה ואת הכסיל את השמש והירח את הגשמי ואת הרוחני את כוכבי לכת את החושים ואת הכל;¹⁷ כל אלה ברא ועשה בלי מה אל שדי יי שמו; ואם אתה עושה כן ועשית את המצוות אשר נצטוו לבני נח אביכם אזי טוב לך כל הימים;¹⁸ אבל אנו בני בריתו מופלאים ומופלאים ממכם בשורק אמת נחתמים בחתימת שדי נקראים בני אל אמת; ולנו לעשות את כל התורה כי נצטוו לנו בשם לאמר דבר אל בני ישראל; ולא עשה כן לכל גוי כאשר עשה לנו כי אם בנו בחר ואין זה כי אם אהבה רבה אשר אהבתנו;...

פרק יב': אלה דברי דוד קודם מותו אשר דיבר ליי ולישראל ויאמר לאמר; אל ברוך גדול יחיד תמים צדק; נורא גומל דלים יקיר בכיר שדי; קדוש רחם על שורק טוב נחלתיך; יעינינו ביום קראנו; אדני שמי תפילתי ותחנתי כי אתה שומע תפילות כל פה; תשמע ותקבל קינת עמיך; כי המה צאנך ונחלתיך; שלח אורך ואמתך לעזרתם; תן להם לב אחד לעבדיך שכם אחד כאיש אחד והיה לאחדים בידיך; ואל נא תאבד מהם אחד ושמן בהם ליחד כי שם אבותינו ואמתינו בישראל נמצא כאחד;¹⁹ על כן שמע ישראל יי אלוהינו יי אחד;

פרק יג': ... ותקח תמר את הכינור לנגן בנעימות ותאמר בלבה יי אלהי דוד עבדך אבי; שלח אורך ואמתך להחזירני ואל תתן את תאוית אשע ערל וטמא; כי אתה ידעת את אשר בלבבי ואל תני נא בת דוד עבדך לחטאה; אבי דוד אבי דוד אבי דוד ראה את חרפתך וחרפת בתך; לך לפני כסא כבוד שדי ובקש רחמים עלי אל אלהי צבאות לעזור אותי בעזרתו;²⁰ כי הוא לא חפץ ברשעת בני בליעל וזהו מעשיו למבליג שוד על עז; אנא יי הושיע נא אנא יי הצליחנא; אקרא לך ביום אירא ותעניני ואל נא תאבד זרע קודש על

¹⁶ פסוק רג': תיאורים דומים יש בצוואות השבטים, ראו בפרק 4' דמות וכלי; שיוך מידות הנפש לחושים ולאברי הגוף; בטיוטת מאמרי: [מקורות והשפעות מידות הנפש והלב בצוואות השבטים](#).

¹⁷ פסוק רד': אין במגילות קומראן את כוכבי הלכת (אם כי ישנה הצעה כזו על המספר 7 במגילת ??), אלא יש את מיקרו-המזלות, ראו טיוטת מאמרי: [לוח שנה 364 יום, מיקרו-מזלות והירח](#).

¹⁸ פסוק רז': [במגילה חיצונית לבראשית](#) ה' 29 מצוין [ספר נח'](#) (מארמית: 'כתב מלי נח'), ויש לו מסורות גם ביובלים יב', צוואת לוי וספר אסף הרופא. נח גם מסר ביובלים ז' 20-39 צוואה מוסרית - שיחד עם בראשית ט' 4-6 ודברים אלו של גד החוזה - התגבשו בחז"ל ל"7 מצוות בני נח" (ראו: [לביא, מצוות בני נח; סבתו, מצוות בני נח](#)).

¹⁹ פסוק רעו': כנראה מכוון לכך שהשם "ישראל" הינו נוטריקון (ראשי תיבות אותיות ראשונות) של אברהם, יצחק, יעקב, שרה, רבקה רחל ואלה.

²⁰ פסוקים שחי-שט': אין במקרא תפילה אל המתים כמתווכים, וגם חז"ל התנגדו לתפילה אל ממצעים כלהם, ולמרות זאת תיארו את רחל אמנו, לאחר מותה, כמבקשת רחמים על בניה הגולים מארץ-ישראל (בראשית רבה פב' ד"ב. רק חסיד אחד הקרוב לחז"ל התפלל דרך מתווך: ??).

יד טומאת הטומאה כי אל קדוש אתה ובך אבטח; וישמע יי את קול דוד בתמר בתו ותבא תרדמת יי על פרשז והיא מנגנת בעינור והוא נרדם על חיקה בנעימות קול הכינור; ויהיה בראות תמר כי נרדם הוא ותקח את חרבו החגור במתניו ותוצא את החרב מן נדנה; ותאמר יי צבאות זכר את דוד אבי ותן לי כח מכחו וגבורתיך תעמידני; עזור לי כאשר עזרת לאשר חבר הקיני להתם חטאים וחוטאים מן הארץ למען תדעו כי אתה יי לבדך...

פרק יד: והיה בחדש השביעי באחד לחדש בראש השנה שנת שמנה ושבעים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל ממרים בשנה השנת למלך שלמה על ישראל היה אלי מראה יי ואני על הגיחון;²¹ ואשא עיני והנה השמים נפתחים כספר וראתי את כבוד יי יושב על כסא רם וגבה עד מאוד; וזהו מראה הכסא שנים עשר מעלות לכסא שש זהב ושש כסף וראש מרובעת לכסא כאבן הספיר; ואל צד ימינו [שמאלו] שלושה ידות ואל צד ימינו ארבע ידות אל מקום השבת כתואר שבעה רואי פני המלך מצופים בזהב ובכסף ובאבני יקר; ומראה כבוד יי כמראה הקשת בריתו; והנה צבא מעלה עומדים לפני מימינו ומשמאלו והשטן עומד אליהם מאחריהם; והנה איש לבוש בדים הביא לפני כבוד יי שלשה ספרים אשר ביד כל אדם נכתבים; ויקרא בתוך הראשון וימצא כתוב צדקות עמו ויאמר יי אלה לחיי עולם; ויאמר השטן מי אלה סרוחי אנשים ויצעק איש לבוש בדים לקראת השטן כקול תרועה **בשופט** ויאמר שתוק שטן כי קדוש היום לאדונינו וישתוק השטן; ויקרא בתוך ספר השני וימצא כתוב שגגות עמו ויאמר יי הניח את הספר הזה **למשרת** עד עבור שלישת החדש לראות מה יעשו;²² ויקרא בתוך הספר השלישי וימצא כתוב זדונות עמו; ויאמר יי אל השטן אלה חלקך קח אותם לעשות כטוב בעיניך; ויקח השטן את הזדונות וילך עמם אל ארץ אבודה לאבדם שם;²³ ויקרא האיש לבוש בדים כתקיעת שופר לאמר; אשרי העם יודע תרועה יי באור פניך יהלכון; ואשמע את קול הצבא מעלה מרקדים ואומרים אלהי המשפט יי צבאות מלא כל שמים וארץ כבודו; ונשתוממתי אל המראה כי לא ידעתי מה עשה יי לי; ויעף אלי אחד מן הכרובים ויתן לחי עלה זית בפי ויאמר הנה נגע זה בפוך וסר עונך וחטאתיך תסלח; ומשפט הזה אשר ראית הוא חק לישראל ומשפט לאלהי אברהם ושלוה ליצק אביכם; ויי יברך את עמך כמשפט ובשלוה עד עולם; ואמרתי אמן כן יעשה יי אליהו עמנו עד נצח עולמות; ויען המלאך אמן ואמן.

²¹ פסוק שנדי: המקור הקדום לכך שבראש השנה יש משפט הוא מהתרגום הארמי לאיוב א' 6: 'יהוה יום דינא בריש שתא ואתו בני מלאכיא למקום בדינה קדם יי', אך זאת ללא ציון כי זהו ה-1/7.

²² רק דינם של אלו "הבינוניים" נדחה ליום הכיפורים.

²³ פסוק ????: ייתכן וזה עזזאל, ומקור זה נמצא מספר חנוך ??.

הערות השוליים באתר: